

ei saada. Tule sepp homme minu juure meeskisse, siis peame nõnud ära, kaalume ja mõõdame, luda lõik lorda ja kombe saab seatud, mis ja mill kombel me lõik teinud ja teeme, näinud ja näeme, käinud ja käime.

„Zumalaga siis sefs korrafs,“ hüüdis sepp ja läks. Zumalaga!

„Hm, nii ta lõikabfs. Jah nii ta lõikabfs, minu pärast wähemaste,“ ütles järgmisel päewa sepp mulle tõendades, kui talle oma armamist reisiloo kohta sinna awaldasid: Et esmalt kahesest peatükist peatükist baawal ja päew päewa järele lõik kofku armame ja ülestle tähendame, mis meil laulu pidu teekonnal silma juktunud, ning siis seame mõningase hea õpetuse nende nähtawuste juurde, finnis tame mõne ja h ning n e h ga omalt poolt ja anname lõik trüffi.

„See pole paha nõuu. Sest saab inimestele tululif õpetus. Aga kas nad meie reisilugu ka tähele panewad, kui nüüd ju nii palju wälja tuleb korraga?“

Teeme endid enne tuttamaks, külap nad siis meid nime pidi teiste hulgaft ära tunnawad.

„Tõsi! Wäga tõsi! Sige!“

Reisilool on ka muidugi oma raskused, mis kirjutamist ja jutustamist talistawad, nõnda samo nagu teekonnal enesel raskused ees on. Seal tuleb palju mõõraid asju ja mõõraid inimest waadata ja selitada ning arutada, hea on seal ikka, kui oma inimesed juba tuttamad on. Nõnda mõtame siis kohe iseenda elulood ja juktumised käsile ja wiime nad wälja waatajate kätte. Nüüd on sefs weel aega. Teekonnal pärast enam seda aega pole, ennast palju flitada. Teeme nüüd mis wõime.

„Aga kui meie nüüd endid maailmale hakkame ette seadma, kump meist siis peab jutustama?“ küsis sepp.

Kõige hõlpsam on wist, kui waber ja sulg siin laua peal walmis seisab, kes siis juktub toas olema ja kellel aega on, efs see jutusta. Segamini minemist ju karta pole, efs üks ütle teisele, mis ta jutustab.

5. Ilmad ja inimene.

Millest kõnelewad mõrad inimesed üks teisega, kui neil mingi iseäralikku jutu põhja ega hakatust ei ole?

Nad oistwad kõigiti niisuguse asja, mis kõige tuttamam on mõlemile ning mille kohta selle pärast mõlemad kartmata oma armamist wõiwad awaldada.

„Kuda ilmad ka teie pool on?“ küsis raudtee wagonis teine mees teise käest, kui igawus teda piinab ja ta juttu tahab wõsta naabri mehega oma lõrwal.

„Efs nad ole ka, nagu Zumal neid annud. Pole tänawu neil wäga wigagi. Esimalt tõutas liig kuita anda. Nüüd tuli aga minewal nädalal hea sagar wihma; see nädal sadas iga päew; weel tänagi tulid wihaaga kodunt wälja.“ Wõetaks nüüd wiljapõllud käsile, siis karjaloomad, wiimati naesed, lapsed ja lõik inimesed.

Igal pool kus käime efs oleme efs kus midagi pikemat kõneleme, on ilm ja jälle ilm platsis.

Kiirajlu on wõsta waidlemata tõsi ja kindel, et iga inimene, ka kõige wagamari, pisut ilmalaps on. Selle pärast ka ilmaft niipalju kõnet on. Ei mitte! Siin on ilm oma wiimases ja lumises tähenduses mõrad. Meie teeles on sõnal ilm wäga laieline tähendus, nii et hõlpsaste temaga efselisi armamist wõib sünnitada. Kui mina ilmalaps ütlesin, siis jätšin maailma lapse hoopis mõtteft eemle ja tahtšin targu tähendada, et ilmad mitte üksi meie juttusid ei juhi, waid ka meie terwet loomu — keha, hinge ning waimu. Paha ilmaga wõib kõige parem inimene paha tuju sisse sattuda ja hea ilmaga on ka kõige õelam inimene natuke järelandlikum ja parem. Nii palju wõib siin küll wõsta waielda, et ilmad ühesse inimesesse rohkem mõjuwad kui teisesse, wanadesse ülepea enam kui noortesse, aga see mõju on siiski igasse ühesse, kui ka mitte nii märksalt. Rahju, et sepp praegu siin ei ole, tema annaks meile suure hulga head õpetust ilmade kohta, sest tema isaisa kandis ilmades tegija nime, ning nimest wõime wähemaste nii palju arwata, et ka ilmafid paremate tundis kui mõni muu loom terwes külas. Sepa isaisa oli poole oma eluaega soldat